

31 Οκτωβρίου, 1995

[ΠΙΚΗΣ, Π., ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, ΚΩΝΣΤΑ-
ΝΤΙΝΙΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Δ/στές]

ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ,

Εφεσείων - Καθ' ου η Αίτηση,

v.

MOBIL OIL CYPRUS LTD.,

Εφεσιβλήτων - Αιτητών.

(Αναθεωρητική Έφεση αρ. 1319)

Πράξεις ή αποφάσεις μέσα στην έννοια του Άρθρου 146.1 του Συντάγματος — Παράλειψη διοικητικού οργάνου να εκπληρώσει καθήκον — Υπό ποιες συνθήκες υπόκειται σε αναθεώρηση.

Λέξεις και Φράσεις — "Παράλειψη" στο Άρθρο 146.1 του Συντάγματος.

Λέξεις και Φράσεις — "Ό,τι παν το παραλειφθέν έδει να είχε εκτελεσθή." στο Άρθρο 146.4(γ) του Συντάγματος. 5

Συνταγματικό Δίκαιο — Σύνταγμα Άρθρο 146.3 — Η αναθεώρηση εκτελεστών διοικητικών πράξεων πρέπει να γίνεται εντός 75 ημερών από την έκδοσή τους.

Μετά παρέλευση 75 ημερών από την άρνηση του Δήμου Λάρνακας, να εγκρίνει δύο αιτήσεις τους για έκδοση άδειας οικοδομής οι αιτητές - εφεσιβλήτοι, ζήτησαν την ακύρωση με προσφυγή της πράξης και/ή παράλειψης του πιο πάνω Δήμου. 10

Το πρωτόδικο Δικαστήριο προέβη στην αναθεώρηση της πιο πάνω διοικητικής απόφασης. 15

Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, αφού αναφέρθηκε στη σχετική νομολογία ως προς τη φύση της παράλειψης διοικητικού οργάνου που μπορεί να αποτελέσει αυτοτελώς το αντικείμενο αναθεώρησης, επέτρεψε την έφεση και αποφάνθηκε ότι:

- 5 1. Η προσφυγή δεν έχει σαν αντικείμενο παράλειψη του Δήμου να απαντήσει σε αίτημα διοικουμένου, ούτε εδράζεται στο Άρθρο 29 του Συντάγματος, γι' αυτό και η προσέγγιση του Δικαστηρίου που εξίσωσε την μη έγκριση του αιτήματος των εφεσιβλήτων, με παράλειψη εκπλήρωσης οφειλομένου από το νόμο καθήκοντος με αποτέλεσμα να προβεί στην αναθεώρησή της μετά από την πάροδο των 75 ημερών, είναι σαν θέμα αρχής εσφαλμένη.
- 10 2. Παράλειψη διοικητικού οργάνου να εκπληρώσει καθήκον υπόκειται σε αναθεώρηση μόνο όπου αυτή συνίσταται στη μη εκπλήρωση θετικής υποχρέωσης την οποία επιβάλλει ο νόμος. Στην παρούσα υπόθεση τέτοια υποχρέωση δεν επεβάλλετο ασφαλώς, επί του εφεσείοντα καθ' ου η αίτηση από το νόμο.

15 *Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα.*

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Mustafa Hamza Uludag v. The Republic 3 R.S.C.C. 131

The Police Association & Others v. The Republic (1972) 3 C.L.R. 1,23

Cyprus Tannery Ltd v. The Republic (1980) 3 C.L.R. 405.

20 Έφεση.

25 Έφεση εναντίον της απόφασης Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου (Κούρης, Δ.) που δόθηκε στις 20 Φεβρουαρίου, 1991 (Προσφυγή αρ. 358/88) με την οποία έγινε αποδεκτή η προσφυγή των εφεσιβλήτων - αιτητών εναντίον της παράλειψης των καθ'ών η αίτηση να εγκρίνουν τις αιτήσεις των αιτητών ημερομηνίας 6/3/84 και 9/5/85.

Γ. Νικολαΐδης, για τον εφεσείοντα.

Α. Δικηγορόπουλος, για τους εφεσίβλητους.

Cur. adv. vult.

30 Την Απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Γ.Μ. Πιχής, Π.

ΠΙΚΗΣ, Π.: Παράλειψη διοικητικού οργάνου να εκπληρώσει

καθήκον υπόκειται σε αναθεώρηση μόνο όπου αυτή συνίσταται στη μη εκπλήρωση θετικής υποχρέωσης την οποία επιβάλλει ο νόμος. Σ' εκείνη την περίπτωση, η αδράνεια ελέγχεται εφόσον η παράλειψη της Διοίκησης την εκτρέπει από το νομοθετημένο καθήκον της. Αυτή είναι η έννοια την οποία ενέχει ο όρος "παράλειψη" στο Άρθρο 146.1 του Συντάγματος, γιατί μόνο σ' εκείνη την περίπτωση η παράλειψη είναι αφ' εαυτής παράγωγος εννόμων αποτελεσμάτων και, συνεπώς, εκτελεστή. 5

Η νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου είναι σαφής ως προς τη φύση της παράλειψης διοικητικού οργάνου που μπορεί να αποτελέσει αυτοτελώς το αντικείμενο αναθεώρησης - (βλ., μεταξύ άλλων, *Mustafa Hamza Uludag and The Republic* 3 R.S.C.C. 131· *The Police Association and Others v. Republic* (1972) 3 C.L.R. 1, 23· *Cyprus Tannery Ltd. v. Republic* (1980) 3 C.L.R. 405, 415). Εφόσον πρόκειται για παράλειψη εκπλήρωσης υποχρέωσης ή εκτέλεσης καθήκοντος, αυτή συνεχίζεται μέχρις ότου θεραπευθεί. Για όσο χρόνο διαρκεί η μη εκτέλεση καθήκοντος το οποίο επιβάλλει ο νόμος, η παράλειψη συνεχίζεται· επομένως δεν επενεργεί ανατρεπτικά η πάροδος της προθεσμίας των 75 ημερών, επιμετρούμενη από την πρώτη ημέρα εκδήλωσης της παράλειψης. 10
15
20

Πρόσωπο, του οποίου το συμφέρον επηρεάζεται δυσμενώς από παράλειψη της Διοίκησης να εκπληρώσει υποχρέωση την οποία επιτάσσει ο νόμος, νομιμοποιείται να αξιώσει την αναθεώρησή της, προς το σκοπό εξαφανισμού της, με την έκδοση διαταγής βάσει του Άρθρου 146.4(γ) του Συντάγματος "·.. ό,τι παν το παραλειφθέν έδει να είχαν εκτελεσθή.". 25

Ανεξάρτητα από την αντίφαση στον προσδιορισμό του χαρακτήρα της πράξης η οποία προσβάλλεται "πράξη ή παράλειψη", την οποία υπέδειξε ο Αρτεμίδης, Δ., κατά τη συζήτηση της έφεσης, είναι αδιαμφισβήτητο ότι το επίδικο θέμα σ' αυτή την προσφυγή είναι η παράλειψη εκπλήρωσης οφειλομένου καθήκοντος, δηλαδή υποχρέωσης του Δήμου να εγκρίνει την αίτηση των προσφευγόντων - εφεσιβλήτων όπως είχε υποβληθεί. Το αντικείμενο της αίτησης, όπως προσδιορίζεται στο αιτητικό της προσφυγής, έχει ως εξής:- 30
35

"Δήλωση του Δικαστηρίου πως η πράξη και/ή παράλειψη των Καθ' ων η Αίτηση να εγκρίνουν τις Αιτήσεις των Αιτητών ημερομηνίας 6/3/84 και 9/5/1985 εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος από την ημερομηνίαν λήψης των είναι αντίθετοι με 40

τις πρόνοιες του Νόμου και του Συντάγματος είναι άκυρη και στερείται οποιουδήποτε εννόμου αποτελέσματος.”

Η υποχρέωση την οποία επικαλούνται οι εφεσίβλητοι δεν επιβάλλεται από το νόμο.

5 Η εξουσία η οποία παρέχεται στο Δήμο (εφεσείοντες) είναι να εκδώσει άδεια οικοδομής, εφόσο συντρέχουν οι προϋποθέσεις προς τούτο. Η αναφορά στα νομικά σημεία στο Άρθρο 29 προκαλεί σύγχυση. Η προσφυγή δεν εδράζεται στο Άρθρο 29, ούτε έχει ως αντικείμενο παράλειψη του Δήμου να απαντήσει σε
10 αίτημα του διοικουμένου. Επομένως, δε θα μας απασχολήσει το Άρθρο 29, εκτός από του να σημειώσουμε ότι στις 5 Δεκεμβρίου, 1986, δόθηκε απάντηση στο αίτημα των εφεσιβλήτων και ότι εκείνο το οποίο αναθεωρήθηκε από το πρωτόδικο δικαστήριο είναι η απόφαση η οποία περιέχεται σ’ εκείνη την κοινοποίηση.

15 Το σφάλμα του δικαστηρίου έγκειται στο γεγονός ότι προέβη στην αναθεώρηση της απόφασης εκείνης παρά την παρέλευση του χρόνου των 75 ημερών, την οποία θέτει το Άρθρο 146.3 του Συντάγματος για την αναθεώρηση εκτελεστών αποφάσεων της Διοίκησης. Το δικαστήριο εξίσωσε τη μη έγκριση του αιτήματος
20 των εφεσιβλήτων με παράλειψη εκπλήρωσης οφειλομένου από το νόμο καθήκοντος και, κατά συνέπεια, συνεχιζόμενης μέχρι τη θεραπεία της με την έκδοση αποφάσεως για την εξαφάνισή της.

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα.

25 Η πρωτόδικη απόφαση, περιλαμβανομένης και της διαταγής για έξοδα, παραμερίζεται.

Η προσφυγή απορρίπτεται.

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα.